

Stailc na Múinteoirí

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuirisc faoi mhúinteoirí ag dul ar stailc. Cé hiad na múinteoirí atá ag dul ar stailc agus cén fáth, dar leat? Féach ar na pictiúir chun cuidiú leat.

Déan plé leis an duine in aice leat faoin méid atá ar eolas agat faoin scéal.

Ceist 2

An féidir leat Gaeilge a chur ar na focail seo?

1. pleaded _____
2. Minister for Education _____
3. the trade unions _____
4. to reach a compromise _____
5. reform _____
6. it will affect _____
7. submission _____
8. negotiations _____
9. willing and open _____
10. their best _____
11. they were not listened to _____
12. to try to avoid the strike _____

Anois, féach ar an tuairisc agus aimsigh an leagan Gaeilge de na focail inti.

Ceist 3

Féach ar an tuairisc arís agus freagair na ceisteanna seo:

1. Cé atá ag dul ar stailc agus cén fáth?
2. Cén Ghaeilge atá ar an acrainm seo – TUI?
3. Cé mhéad dalta scoile a bheidh thíos leis an stailc?
4. Cad a bhí le rá ag na daoine seo a leanas:

Jan O'Sullivan

Declan Glynn

Philip Irwin

Ceist 4 ‘...an cheist *is conspóidí*...’

1. Cén ghné den ghramadach atá i gceist leis na focail i gcló dubh thuas?
2. Cuir *is* nó *níos* roimh na haidiachtaí seo anois:

suimiúil: _____
aisteach: _____
tábhachtach: _____
sona: _____
saor: _____
maith: _____
olc: _____
beag: _____

Ceist 5 ‘...a ndícheall...’

Cuir an fhoirm cheart den fhocal *dícheall* agus den aidiacht shealbhach roimh na habairtí seo a leanas:

_____ déanta aige.
_____ déanta aici.
_____ déanta againn.
_____ déanta ag na cailíní sin.
_____ déanta agaibh.

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna leis na daoine eile i do ghrúpa:

1. An gcuireann an stailc seo isteach ar oideachas na ndaltaí scoile?
2. Cad iad na buntáistí a bhaineann le dul ar stailc, dar leat?
3. Cad a cheapann tú féin faoi mhúinteoirí ag ceartú scrúduithe a ndaltaí féin don Teastas Sóisearach?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Tá an plé seo le déanamh sula seinntear an tuairisc.

Ceist 2

1. pleaded	<i>d'impigh</i>
2. Minister for Education	<i>An tAire Oideachais</i>
3. the trade unions	<i>na ceardchumann</i>
4. to reach a compromise	<i>teacht ar chomhréiteach</i>
5. reform	<i>athchóiriú</i>
6. it will affect	<i>rachaidh sé i bhfeidhm ar</i>
7. submission	<i>géilleadh</i>
8. negotiations	<i>idirbheartaíocht</i>
9. willing and open	<i>toilteanach agus oscailte</i>
10. their best	<i>a ndícheall</i>
11. they were not listened to	<i>níor tugadh cluas le héisteacht dóibh</i>
12. to try to avoid the strike	<i>féachaint leis an stailc a sheachaint</i>

Ceist 3

Féach an script.

Ceist 4

1. Sárchéim na haidiachta (céimeanna comparáide na haidiachta)

2.

suimiúil:	<i>níos suimiúla, is suimiúla</i>
aisteach:	<i>níos aistí, is aistí</i>
tábhachtach:	<i>níos tábhachtaí, is tábhachtaí</i>
sona:	<i>níos sona, is sona</i>
saor:	<i>níos saoire, is saoire</i>
maith:	<i>níos fearr, is fearr</i>
olc:	<i>níos measa, is measa</i>
beag:	<i>níos lú, is lú</i>

Ceist 5

Tá a dhícheall déanta aige.

Tá a dícheall déanta aici.

Tá ár ndícheall déanta againn.

Tá a ndícheall déanta ag na cailíní sin.

Tá bhur ndícheall déanta agaibh.

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin cuid de na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Tá an chuma ar chúrsaí tráthnóna go rachaidh stailc lae mhúinteoirí meánscoile na tíre ar aghaidh amárach. Inniu, d'impigh an tAire Oideachais, Jan O'Sullivan, ar na ceardchumann a theacht ar chomhréiteach faoi na leasuithe atá molta do scrúduithe an Teastais Shóisearaigh.

Caoimhe Ní Laighin

Seo é an lá deireanach roimh an stailc atá beartaithe ag múinteoirí meánscoile na tíre. Baineann an stailc atá beartaithe leis an athchóiriú atá déanta ar an Teastas Sóisearach. Rachaidh an stailc i bhfeidhm ar thrí chéad is caoga míle dalta. Beidh scoileanna ar fud na tíre, mar an cheann seo i Ráth Garbh dúnta agus a gcuid múinteoirí amuigh ar stailc. Dúirt an tAire Oideachais, Jan O'Sullivan, inniu go gcaithfidh múinteoirí de chuid na gceardchumann, an TUI agus an ASTI, a thuiscint go gcaithfidh géilleadh nó comhréiteach a bheith mar chuid d'aon iarracht ar idirbheartaíocht. Ach deir Aontas Múinteoirí Éireann gur ghlac na ceardchumann go han-dáiríre leis an bpróiseas idirbheartaíochta.

Declan Glynn, Aontas Múinteoirí Éireann

Níl sé ceart don Aire a rá nár ghéill muid. Tá muid sásta agus toilteanach agus oscailte breathnú ar na hathruithe uile atá i gceist ag an Aire, seachas an cheist is conspóidí, is é sin marcáil na scrúduithe.

Caoimhe Ní Laighin

Dúirt uachtarán an ASTI, Philip Irwin, inniu go bhfuil a ndícheall déanta ag múinteoirí ach níor tugadh cluas le héisteacht dóibh. Dúirt an tAire O'Sullivan go bhfuil an doras fós ar oscailt má theastaíonn ó na ceardchumann dul i mbun cainteanna¹ féachaint leis an stailc a sheachaint. Ach dúirt an TUI go bhfuil siad cinnte ag an gcéim seo go leanfar ar aghaidh leis an stailc amárach. Tá stailc lae eile beartaithe i mí Eanáir 2015.

Caoimhe Ní Laighin, Nuacht TG4, i mBaile Átha Cliath.

---

¹ cainteanna atá sa Chaighdeán Oifigiúil